

Datum
2014-03-03

Dnr
803-14

Mottagare
Båtmiljörådets medlemmar,
enligt sändlista

Båtmiljörådet 3 mars

Tid: 10-13

Plats: Allt för sjön, Älvsjömässan i Stockholm

Närvarande

Anna Ehn	Skärgårdsstiftelsen
Ulrika Borg	Sjöfartsverket
Lennart Falck	Svenska kryssarklubben
Annika Lindell	Transportstyrelsen
Lina Petersson	Transportstyrelsen
Harald Mårtensson	Svenska båtunionen
Staffan Högardh	Sjösportens samarbetsdelegation
Anneli Rudström	Keml
Peter Karlsson	Sweboat
Mats Eriksson	Sweboat
Ebba Tamm	Svenska Petroleum och Biodrivmedel Institutet
Odd Klofsten	Naturskyddsföreningen
Jacqueline Widström	Svenskt Marintekniskt Forum (via telefon)
Sofia Hjalmarsson	Havsmiljöinstitutet
Thomas Johansson	Havs- och vattenmyndigheten
Christer Larsson	Havs- och vattenmyndigheten
Christina Hallström	Havs- och vattenmyndigheten

---

1. Mötets öppnande, godkännande av agenda

Tillägg av övriga frågor.

2. Föregående protokoll, se bilaga

Inget att tillstyrka.

3. Bordet runt, aktuellt

Havs- och vattenmyndigheten. I den budgetproposition som kom i höstas föreslogs att LOVA kommer att få 75 miljoner kronor årligen, vilket i år innebär nya pengar till LOVA-projekt och nya förutsättningar. I ett samarbete mellan en länsstyrelsegrupp och Havs- och vattenmyndigheten kommer Miljödepartementet att omarbete LOVA-förordningen under

2014. Detta med anledning av ändrade förutsättningar avseende det som berör fritidsbåtprojekt samt att man vill göra vissa förtydliganden vad gäller exempelvis stödberättigande åtgärder, uppföljning och utvärdering. Det kommer under året även att ske en uppdatering av vägledningen till förordningen.

Är det möjligt att söka LOVA-bidrag fram till 2015? Ja, ännu så länge är det nuvarande förordning som gäller. Tanken är att en ny omarbetad version av LOVA-förordningen ska vara klar inför nästa år.

Havs- och vattenmyndigheten har inlett arbetet med revideringen av riktlinjerna. Ett uppdrag ges till Havsmiljöinstitutet och Sofia Hjalmarsson kommer att arbeta med det. Alla eventuella synpunkter tas gärna emot, via Thomas eller Christina på HaV. Dessa samlas sedan in och förmedlas till Sofia. Vilken deadline är det på revideringen? Skyndsamt, inom 2-3 v har vi konceptet klart.

Ett beslut om bidrag från Havs- och vattenmiljöanslaget fattades till länsstyrelserna i februari månad, de kommer nu att kunna börja besluta om bidrag till åtgärdsprojekt.

Strandskyddsdelegationen, ett regeringsuppdrag som Christer sitter med, ska titta på tillsyn och tillväxt i skyddade områden. Det ska vara klart till hösten 2015. Muddringsutredningen, skulle göras om. Man ser över 11 kap i Miljöbalken. Havs- och vattenmyndigheten bevakar om något berör båtlivsfrågorna och informerar.

Annat pågående arbete är: HaVs åtgärdsprogram för Havsmiljödirektivet, Havsplaneringen är snart klara med nulägesbeskrivningen, pågående samarbete om sekretess och djupdata med Sjöfartsverket. Fritidsbåtsektorn och myndigheter har samma intresse och vill se hur botten ser ut. Det finns en norsk databas som samlar in djupdata.

Transportstyrelsen arbetar mycket med toatömningsfrågan, det är det sista året innan förbudet träder i kraft. Satsar på mycket informationsspridning genom att delta på många mässor, miljökvällar och svarar på många frågor externt. Många svar har inkommit från kommunerna genom inventeringen av vilka fritidsbåtshamnar som finns och vilka som har mottagningsanordningar för toalettavfall, svaren sammanställs just nu. Fritidsbåttdirektivet har uppdaterats med nya krav. Tidigare stod att det ska finnas tank eller plats för tank i nybyggda båtar, i det nya direktivet som kom 28 december 2013 står att om det finns toalett ska det finnas tank som enbart går att tömma till land via däckanslutning, alternativt kan man ha ett "Water treatment system" som renar toalettavfallet och då får det släppas ut. Transportstyrelsen kommer ta fram vilka gränser som ska gälla för godkänd rening av fosfor och kväve, samt bidra

vid framtagandet av den nya standarden för detta. Gäller för alla nybyggda fritidsbåtar 2,5 till 24 m som har toalett ombord. Hur fungerar med mulltoa? Vet inte. Man får släppa ut om det har renats i system med en standard. Kommer fritidsbåtarna sätta in reningsanläggningar? Troligen inte i stor omfattning, kanske kommer de största kommer att installera. Transportstyrelsen är tillsynsmyndighet av avfallsanordningarna men det är kommunernas ansvar att ta hand om avfallet.

Skärgårdsstiftelsen har tillsammans med Transportstyrelsen tagit fram Båtmiljørådets miljöguide. Finansieringen av Båtmiljö.se och Havstulpan är inte klar ännu. Det finns ett stort intresse av att Skärgårdsstiftelsen föreläser och informerar exempelvis om torrtoaletterlösningar, man har stort intresse av att finna alternativa lösningar. Stiftelsen har tillsynsmän som tar hand om toaletterna, man tror att det inte behövs någon tillsyn. Har kontaktats av Håll Sverige Rent med anledning av Blå Flagga. De har nu tagit upp detta igen, så nu finns återigen en svensk möjlighet att certifiera. Henrik Allsén i Nacka kommun håller i detta. Stiftelsen kan sägas vara experter på toaletterlösningar, och arbetar mycket för en teknikutveckling på området. Vem har tillsynsansvaret för landtoaletter? Är det Naturvårdsverket eller Havs- och vattenmyndigheten? Thomas tar med frågan.

Kemikalieinspektionen har inget aktivt arbete med båtfärger just nu. Det är ju lite mer medieintresse så här års, bland annat mycket frågor kring biocidfritt. KemI har register över godkända färger. Företagen har ansvar att anmäla icke godkända till produktregistret. Vem har den totala kollen? Ingen. Sjöfartsverket får också mycket frågor kring dessa. Naturskyddsföreningen föreslår riktlinjer som anger vilka färger vi kan måla med. I inlandsvatten till exempel är det viktigt att inte använda biocidfärger.

Sjöfartsverket bjöd in till Båtlivsnämndens möte på *Allt för Sjön* den 5 mars och det skulle gå bra att delta utan tidigare anmälan. Nämnden tar upp frågor som rör innovation, infrastruktur och utbildning- utifrån det behov som båtlivsorganisationerna uppmärksammar på mötena. Problem med att kallelse inte gått till respektive kansli utan till enskild medlem uppmärksammades. Sjöfartsverket skickar dock information till den kontakt som verket har fått information om företrädare respektive båtlivsorganisation i Båtlivsnämnden. Om kontaktperson är felaktig bör det meddelas Sjöfartsverkets peter.fyrby@sjofartsverket.se. Sjöfartsverkets avdelning för Sjögeografi har hållit sitt årliga intressentmöte med representanter för båtlivet, handelssjöfarten och andra

myndigheter för att diskutera vilka behov kunderna har vad gäller t.ex. sjömätning på grunt vatten. Bland deltagarna noterades SXX och HaV. Om någon organisation i Båtmiljörådet vill bli kallad till framtida möten går det bra att kontakta Ulrika, så vidarebefordrar hon anmälan vidare. Sjöfartsverket samarbetar med Vaxholms kommun och Trafikverket för att utreda om man kan öka tillgängligheten till Vaxholms kastell. Sjöfartsverket flaggade även för det behov som finns bland allmänheten av listor med uppgifter om vilka fysikaliskt verkande bottenfärger som får användas i vilka vattenområden. Sedan förra mötet har Båtmiljörådets medlemmar blivit kontaktade av Göran Granberg, ordförande i Jakosbergs Båtsällskap, och Örjan Elvingsson, tidigare ordförande i Riksföreningen Gästhamnar, som påtalat detta. Sjöfartsverket passade på att tipsa om filmen *Under ytan* som är en informationsfilm om miljöproblemen. Filmen visas på visualiseringscentrum i Norrköping och kommer att visas i Almedalen.

Svenska Petroleum och Biodrivmedel Institutet arbetar bl.a. med drivmedelfrågor, aktuellt nu är kommande kvotplikt. Kvotplikt planeras att införas 1 maj 2014 förutsatt att EU ger erforderliga godkännanden. Syftet är att få in förnybara drivmedel utan att belasta statskassan genom att de tidigare varit skattebefriade man nu beläggs biodrivmedel med energiskatt efter energiinnehåll. Kravet på biodrivmedel i bensin är från 1 maj 2014 4, 8 % vol och kravet i dieselbränsle ska innehålla 9,5 % förnybart, varav 3, 5 % måste vara särskilt anvisat biodrivmedel (i praktiken HVO Hydrerade vegetabiliska oljor) från avfall, restprodukter eller cellulosa). Från den 1 maj 2015 kommer kvotpliktskravet öka till 7 % biodrivmedel i bensin. Alla biodrivmedel är dyrare än de fossila samt då de idag beläggs med energiskatt innebär att priset på bensin och diesel kommer att gå upp då kvotplikten införs. Om man inte lägger i biodrivmedel tvingas man betala en kvotpliktsavgift som uppgår till 7 kr/liter uteblivet biodrivmedel. Alla biodrivmedel måste uppfylla hållbarhetskriterier för att få räknas med i kvotpliktsuppfyllnaden. HVO beläggs med energiskatt oavsett inblandningsgrad. Andra höginblandande biodrivmedel såsom E85, ren FAME, ED 95 och biogas är fortsatt helt skattebefriade.

Svenskt Marintekniskt Forum upplever mycket frågor kring sophanteringen i hamnarna. Hamnen ansvar för toatömningen men när det gäller att lämna sina sopor i hamnarna, hur ser lagkraven ut? Vem ska man hänvisa till? Det är kommunerna som har tillsynen. HaV arbetar med marint skräp och där kan man se samma diffusa gräns vem är det som ansvarar? Inte helt klart.

Arbete med frågan att öka tillgängligheten för alla i marinor och hamnar. En första genomgång blir att ringa in miljöfrågan och befintlig teknik, såsom till exempel reningsverk, pontonbryggor. Kan vi göra något tillsammans i projektet? Exempelvis är bränsle-frågan intressant. Den 8 april är det Swedish Maritime Day, finns intresset för en gemensamhetsmonter? Det är öppet att vara med och man kan ta med miljöfrågan från olika företag. Jacqueline samordnar och om intresse finns hör av man av sig till henne.

Naturskyddsföreningen har stort fokus på vattenkraft, marint skräp, icke destruktiva fiskeredskap och vattenbruks-frågor. Är även med i mässor och arbetar mycket med informationsspridning med fokus på hållbart båtliv.

Sweboat Båtbranschen påverkas av det nya fritidsbåtsdirektivet, som bland annat innebär olika nya standarder. För båttillverkarna innebär det till exempel förlängda räddningsstegar. Alla som importerar kommer också att lyda under direktivet, även distributörer och återförsäljare. Under 2014 pågår också ett kvalitetsarbete där man tittar på årets båtkommun och hur kommunerna satsar på båtlivet. En ny båtannonssajt har startats med nu ca 3000 annonser ute. Här kan man göra en trygg båtaffär. Medlemmarna har tröttnat på blocket där ofta oseriösa försäljare finns. Med projektpengar från Havs- och vattenmyndigheten och Tillväxtverket ska ett projekt avseende framtagande av ett nationellt system för återvinning av fritidsbåtar startas. Man vill nå övergivna uttjänta fritidsbåtar med hjälp av företag som ska bilda nätverk i landet.

Svenska Kryssarklubben arbetar med utvärderingen av projektet avseende påväxt på båtpropellrar. Båtorganisationerna träffade den 25 februari HaV i syfte att diskutera riktlinjerna och kommande revidering av dessa. Data från 13 spolplattor från spillvatten med rening steg 2 har utvärderats. Ingen anläggning klarar alla parametrar i riktlinjerna. Spillvattnet visar höga TBT-värden och provtagningen har skett enligt riktlinjerna av certifierad provtagare. Att lyfta upp båtar tar tid, små båtklubbar klarar 3-4 båtar per timme. Man kan bara klara att samla upp en viss mängd spillvatten från båtarna. Bara en viss mängd Cu kan samlas upp. Båtar läcker mer Cu än vad man kan ta upp med steg 2 rening. Är det löst Cu? Riktlinjerna preciserar inte detta. Förvånansvärt är att det var så höga halter TBT med tanke på att det är förbjudet i båtbottnfärger. Finns det gamla lager som säljs ut? De utvecklingsförslag som föreslås är sanering av TBT,

utveckling av 5 månaders bottenfärg, utveckling av filterdukar, utveckling av rutiner och logistik, informationskampanjer, att aktivt delta i BONUS-projektet – Change. Change handlar om att skapa förändring kring användning av antifouling-metoder för fritidsbåtar i Östersjön och är ett tvärvetenskapligt projekt där studier kring marknad, lagstiftning, miljömässigt hållbara metoder samt kommunikation och beteende ingår. Mest akut att genomföra är att ge råd till båtklubbarna och att en revision av riktlinjerna blir av. Alla synpunkter man har om revisionen av riktlinjerna ska lämnas till Thomas, HaV. Det bör stå på HaVs hemsida att det finns alternativ till att sluta bottenmåla så att man vet att det finns alternativ. Kommunerna läser riktlinjerna som regler.

Svenska Båtunionen det har gått åt mycket tid att förbereda mötet med HaV avseende revideringen av riktlinjerna. Självklart har vi en historisk skuld att ta hänsyn till. På SBU:s miljökonferens vill man arbeta för en attitydpåverkan men det är svårt. Vi förespråkar en bra dialog med kommunerna. Vi behöver inventera hur många båtar med TBT det finns kvar. Om inte revisionen av riktlinjerna blir vettiga kör vi en juridisk sväng. Det är möjligt att överklaga kommunernas beslut.

4. Båtmiljörådets Miljöguide

Är klar och utskickad till alla samt överlämnat till Havs- och vattenmyndigheten. Optimalt om den kan vara klar till Swedish Maritime Day. Thomas tar med sig frågan.

5. Båtmässor 2014

Bra mässor med många besökare. Kan konstateras att fler kvinnor besöker mässan. Göteborg var det bra med besökare. Det börjar säljas båtar igen. I Stockholm några fler besökare.

6. Vattenskoteruppdraget

Förslaget lämnades in 29 nov 2013. I förslaget föreslås förarbevis och åldersgräns samt att Vattenskoterförordningen upphävs. Införandet av en eventuell lagändring kommer att kräva en lång övergångstid. Just nu ligger förslaget hos Miljödepartementet och Näringsdepartementet som inte är överens. MD ville att förslaget skulle skickas ut på remiss och ND ville inte det. Nu är förslaget tillbaka nere hos tjänstemännen för att lösa det. Utredningen finns att läsa om på www.havochvatten.se

7. Tvådagarsmöte till hösten

17-18 september, på Västkusten (förslag Bua eller Träslövsläge)

8. Övriga frågor

- Förslag på lista om bottenfärger som är godkända av KemI.
- Anna kollar upp statistik av toatömningar i Finland.

9. Nästa möte

17-18 september på Västkusten